

УДК 378,091:[81'243+82](045)

DOI: <http://doi.org/10.32589/1817-8510.2024.3.312468>

Зєня Любов Яківна,

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри педагогіки та
методики навчання іноземних мов
ORCID iD: 0000-0002-0273-1494
liubovzenia@gmail.com

Борецька Ганна Едуардівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки
та методики навчання іноземних мов
ORCID iD: 0000-0002-7052-9191
hanna.boretska@knlu.edu.ua

Свиридюк Віра Петрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки
та методики навчання іноземних мов
ORCID iD: 0000-0003-2343-3725
verasviridjuk@gmail.com

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА ДРУГОМУ (МАГІСТЕРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У статті представлено освітню програму зі спеціальності 014 Середня освіта (предметної спеціальності Мова (німецька / французька / іспанська) та зарубіжна література) для професійної підготовки вчителя іноземних мов та зарубіжної літератури на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Пропонована освітня програма укладена відповідно до чинних державних документів в галузі вищої освіти та покликана забезпечити вдосконалення якості професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури. Освітня програма містить перелік і опис інтегральної, загальних та фахових компетентностей, які мають бути сформовані в майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури. Подані прогнозовані результати навчання та освітні компоненти, що забезпечують їх досягнення. Логічна послідовність вивчення компонентів освітньої програми та їхні міждисциплінарні зв'язки унаочнено в структурно-логічній схемі.

Ключові слова: освітня програма, магістр, компетентність, вчитель іноземної мови; вчитель зарубіжної літератури, програмні результати навчання.

Zienia, Liubov,

Doctor of Pedagogy,
Associate Professor, Full Professor of the Department
of Pedagogy and Foreign Language Teaching Methods,
Kyiv National Linguistic University
ORCID iD: 0000-0002-0273-1494
liubovzenia@gmail.com

Boretska, Hanna,

Doctor of Pedagogy,
Associate Professor of the Department
of Pedagogy and Foreign Language Teaching Methods,
Kyiv National Linguistic University,
ORCID iD: 0000-0002-7052-9191
hanna.boretska@knlu.edu.ua

Swyrydjuk, Vira,

Doctor of Pedagogy, Associate Professor,
Department of Pedagogy and Methodology of
Foreign Languages Teaching,
Kyiv National Linguistic University
ORCID iD: 0000-0003-2343-3725
verasviridjuk@gmail.com

PROFESSIONAL TRAINING OF A FOREIGN LANGUAGE AND WORLD LITERATURE TEACHER AT THE SECOND (MASTER'S) LEVEL OF HIGHER EDUCATION: CONTENT AND STRUCTURE OF THE EDUCATIONAL PROGRAM

The article presents an educational program for the specialty 014 Secondary Education (subject specialization in Language (German / French / Spanish) and World Literature) for the professional training of Foreign Language and World Literature teachers at the second (master's) level of higher education. The proposed

educational program is developed in accordance with current state documents in the field of higher education and aims to enhance the quality of professional training for pre-service Foreign Language and World Literature teachers. The program outlines the integral, general, and professional competencies that these pre-service teachers are expected to develop. It also details the anticipated learning outcomes and the educational components designed to ensure their achievement. The program's content is organized in a clear structure, with its components forming a logically interconnected system that supports the attainment of the stated goals and learning outcomes. Professional training within the program includes school teaching practices, which help pre-service Foreign Language and World Literature teachers develop constructive, organizational, communicative, and research skills, along with the ability for continuous personal and professional growth and lifelong learning. The logical sequence of the program's components and their interdisciplinary connections are illustrated in a structural-logical scheme.

Key words: educational program, master's degree, competence, foreign language teacher, world literature teacher, program learning outcomes.

Постановка проблеми. Професійна підготовка сучасного вчителя зумовлюється, як відомо, сукупністю соціальних, політичних, економічних та культурних факторів, до яких відносимо, перш за все, стрімкий технологічний розвиток суспільства, полікультурний характер комунікацій, інтеграцію України в загальноєвропейський освітній і науковий простір, реформування вітчизняної освіти з метою підвищення її якості і, як результат, конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

Реалії сьогодення і тенденції розвитку освіти й суспільства визначають вимоги до сучасного вчителя, що знайшли відображення в державних документах, якими регламентується професійна підготовка в закладах загальної середньої освіти. Вивчення та аналіз державних документів засвідчують необхідність оновлення змісту професійної підготовки майбутніх учителів і підвищення її якості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема підготовки майбутніх учителів іноземних мов завжди перебувала в центрі уваги науковців. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів іноземних мов досліджені в наукових працях О. Бігич, Г. Борецької, Н. Бориско, О. Вовк, І. Задорожної, Л. Зені, О. Коломіної, Н. Майєр, С. Ніколаєвої, В. Свиридюк, С. Роман, О. Устименко, В. Черниш та інших. Виклики сьогодення спричинили появу низки державних документів, які визначають здатність сучасного вчителя до професійної діяльності і вимоги до організації його професійної підготовки. До таких документів та інструктивно-методичних рекомендацій зараховуємо: Закони України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, Національну рамку кваліфікацій, Концепцію педагогічної освіти, Професійний стандарт за професією “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, Рекомендації Національного агентства

із забезпечення якості освіти щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення та аналіз державних документів і рекомендацій, наукової літератури з питань підготовки майбутніх учителів, а також положень, якими регламентується освітній процес в Київському національному лінгвістичному університеті, дозволили авторам публікації розробити освітні програми для другого (магістерського) рівня: *Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов* (розробник – **Зеня Любов Яківна**, доктор педагогічних наук, доцент, гарант освітньої програми); *Іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов* (розробник – **Борецька Ганна Едуардівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, гарант освітньої програми); *Німецька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов* (розробник – **Свиридюк Віра Петрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, гарант освітньої програми).

Метою статті є висвітлення змісту освітньої програми за спеціальністю 014 Середня освіта (предметною спеціальністю Мова (німецька / французька / іспанська) та зарубіжна література) для професійної підготовки майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Освітню програму трактуємо як єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої кваліфікації (Закон України “Про вищу освіту”, р. 1, ст. 1, п. 17).

Зміст і структура розроблених освітніх програм є уніфікованими для спеціалізацій 014.022 Німецька мова та зарубіжна література, 014.023 Французька мова та зарубіжна література, 014.024 Іспанська мова та зарубіжна література. Відмінності освітніх програм за зазначеними спеціалізаціями зумовлюються першою іноземною мовою, що відображається в загальній характеристиці освітньої програми та в назві окремих освітніх компонентів, пов'язаних з підготовкою з першої іноземної мови. Отже, пропоновані освітні програми можуть слугувати стандартизованим зразком для предметної спеціальності Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови) спеціальності 014 Середня освіта.

Структура освітніх програм відповідає вимогам, що зазначені в Законі України “Про вищу освіту” (р. 3, ст. 9.1), відповідних документах Міністерства освіти і науки України і Національного агентства із забезпечення якості освіти, Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, пере-

гляду і закриття освітніх програм у Київському національному лінгвістичному університеті (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) (протокол № 14 від 27 березня 2023 р.), та містить такі *складові*: передмова, розділ 1 “Загальна характеристика”, розділ 2 “Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність”, розділ 3 “Форми атестації здобувачів вищої освіти”, розділ 4 “Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти”, пояснювальна записка, матриці відповідності (див. таблиці 1, 2, 3).

Зміст освітньої програми (інтегральна, загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання, освітні компоненти, види і форми контролю, оцінювання і забезпечення якості навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти) зумовлений специфікою предметної спеціальності. Охарактеризуємо коротко особливості запропонованих освітніх програм.

Метою освітніх програм “Німецька / французька / іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов” для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014 Середня освіта, 014.022 Німецька мова та зарубіжна література, 014.023 Французька мова та зарубіжна література, 014.024 Іспанська мова та зарубіжна література є підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання німецької / французької / іспанської і другої іноземної мов та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Мета освітніх програм відповідає місії і стратегії Київського національного лінгвістичного університету та спрямована на реалізацію її ключових компонентів: *освітнього* (здійснення підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців), *наукового* (активізація участі здобувачів вищої освіти в науково-дослідній діяльності), *інноваційного* (забезпечення якісної вищої освіти з використанням інноваційних методів і технологій у підготовці фахівців і науково-дослідній діяльності), *міжнародного* (розширення міжнародних партнерських зв’язків КНЛУ для участі в програмах академічної мобільності та реалізації наукових проєктів), *цифровізаційного* (створення цифрового навчального середовища, впровадження змішаних технологій навчання та онлайн-освіти), *культурного* (збереження традицій і цінностей КНЛУ як осередка мультикультурної спільноти, підтримка високого рівня корпоративної культури всіх учасників освітнього процесу), *підприємницького* (взаємодія із зовнішніми стейкхолдерами для забезпечення якості реалізації освітньої програми).

Об’єктами вивчення є німецька / французька / іспанська і друга західноєвропейська мова та методика навчання німецької / французької / іспанської і другої західноєвропейської мов; зарубіжна література і методика її навчання у закладах загальної середньої освіти.

В освітніх програмах визначено інтегральну, загальні й фахові компетентності, що відображають специфіку підготовки магістрів за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю Німецька / французька / іспанська мова зарубіжна література, та результати навчання, які характеризують очікувані знання, розуміння, здатності студентів, набуті в результаті успішного завершення навчання за освітніми програмами. Компетентності й програмні результати навчання узгоджені між собою і відповідають дескрипторам НРК (див. таблиці 1, 2).

Освітні програми поєднують теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти до професійної та науково-дослідної діяльності та спрямовані на формування в здобувачів вищої освіти здатності розв’язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або навчанні, здійснювати інноваційну діяльність та провадити дослідження в галузі методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

Практична підготовка є наскрізною та передбачає навчальні й виробничі педагогічні практики у закладах загальної середньої освіти, які формують у здобувачів вищої освіти конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння вчителя іноземних мов та зарубіжної літератури і класного керівника, а також здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку та до навчання впродовж усього життя.

Підсумком теоретичної та практичної підготовки магістрів є кваліфікаційна робота з педагогіки / методики навчання іноземних мов. Теоретичними основами проведення дослідження здобувачі вищої освіти оволодівають під час вивчення обов’язкової навчальної дисципліни “Методологія та технологія педагогічних досліджень”. Апробація практичного доробку кваліфікаційної роботи здобувача здійснюється під час проходження виробничих педагогічних практик у закладах загальної середньої освіти.

Освітні програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові навчальні дисципліни (24 кредити ЕКТС).

Цілями освітніх програм та подальшою професійною діяльністю випускників освітніх програм зумовлено набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Соціальні навички формуються під час вивчення як обов’язкових, так і вибіркових навчальних дисциплін.

Логічна послідовність вивчення компонентів освітньої програми та їхні міждисциплінарні зв'язки унаочнено в структурно-логічній схемі (див. підрозділ 2.2).

У завершальній частині освітніх програм подано матриці відповідності визначених освітніми програмами компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (НРК) (див. табл. 1), відповідності визначених освітніми програмами програмних результатів навчання (ПРН) і компетентностей (див. табл. 2), забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітніх програм (див. табл. 3).

Проілюструємо зміст освітніх програм для підготовки магістрів – майбутніх учителів німецької /

французької / іспанської мови і другої західноєвропейської мови та зарубіжної літератури на прикладі освітньої програми “Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов”.

Обмеження щодо обсягу публікації не дозволяють розмістити освітню програму повністю. Зосереджуємо увагу на загальній характеристиці освітньої програми, цілепокладанні та змісті навчання.

З повним варіантом усіх трьох розроблених освітніх програм можна ознайомитися на сайті КНЛУ. Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітніх програм: <https://knlu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html>

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти і факультету	Київський національний лінгвістичний університет Філологічний факультет освітніх технологій
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Офіційна назва освітньої програми	Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.023 Французька мова та зарубіжна література
Обмеження щодо форм здобуття освіти	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр освіти за спеціалізацією 014.023 Французька мова та зарубіжна література
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: магістр Спеціальність: 014 Середня освіта Спеціалізація: 014.023 Французька мова та зарубіжна література Освітня програма: Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 року
Цикл / рівень програми	НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, освітнього ступеня магістра, здобутого за іншою спеціальністю
Мова(и) викладання	Державна (українська). Окремі навчальні дисципліни викладаються французькою мовою та другою західноєвропейською мовою
Опис предметної області	
<i>Об'єкти вивчення та професійної діяльності:</i> французька і друга західноєвропейська мова та методика навчання французької і другої західноєвропейської мов; зарубіжна література і методика її навчання у закладах загальної середньої освіти. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання французької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.	

Теоретичний зміст предметної галузі: система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології, психології, педагогіки, методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання і дослідницької діяльності, освітні технології та методики навчання французької мови, другої іноземної мови, зарубіжної літератури, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології.

Орієнтація освітньої програми

Освітня програма орієнтована на підготовку вчителя французької і другої західноєвропейської мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Програма підготовки магістра спрямована на формування в здобувачів вищої освіти інтегральної, загальних і фахових компетентностей з метою здійснення професійної та науково-дослідницької діяльності. Освітня програма поєднує теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти у сферах філології, психології, педагогіки, методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури.

Основний фокус освітньої програми

Спеціальна освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка, за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізацією 014.023 Французька мова та зарубіжна література.

Акцент на формування здатності розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або навчанні, здійснювати інноваційну діяльність та провадити дослідження в галузі методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

Ключові слова: освіта, середня освіта, вчитель, французька мова, друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання.

2. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

2.1 Придатність до працевлаштування

Види діяльності, професійні назви робіт за Національним класифікатором України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 (із змінами, затвердженими Наказом Мінекономіки від 16.01.2024 № 1410 "Про затвердження Зміни № 13 до національного класифікатора ДК 003:2010"), які може виконувати випускник:

2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти

2.2 Подальше навчання

Можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні: ступінь (доктор філософії); 8 рівень НРК, третій цикл FQ-EHEA та 8 рівень EQF-LLL. Аспірантура в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, інші освітньо-наукові програми у межах основної і додаткових предметних галузей.

Можливість отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації.

2.3 Академічні права випускників

Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

3. Викладання та оцінювання

3.1 Викладання та навчання

Основні підходи: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно орієнтоване навчання.

Основні методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), моделювання професійних ситуацій (ділова гра), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).

Основні технології: змішане навчання (blended learning), дистанційне навчання (distance learning), мобільне навчання / навчання з використанням мобільних пристроїв (mobile learning).

Форми організації навчання: аудиторні (лекції, семінари, практичні заняття), позааудиторні (групові та індивідуальні консультації, індивідуальні заняття та завдання, самостійна робота), дистанційні навчальні заняття, навчальна педагогічна практика, виробнича педагогічна практика, науково-дослідницька робота, написання та захист кваліфікаційної роботи з педагогіки / методики навчання іноземних мов.

3.2 Оцінювання

Відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному лінгвістичному університеті (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти), Положенням про систему модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) і передбачає *вхідний контроль, поточний контроль, проміжну атестацію, підсумковий семестровий контроль, атестацію здобувачів вищої освіти.*

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення навчальної дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань здобувачів вищої освіти і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання навчальної дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль результатів навчання здійснюється на кожному семінарському / практичному занятті і за результатами виконання самостійної / індивідуальної роботи та передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та виконання ними практичних завдань з певної теми.

Підсумковий модульний контроль спрямований на комплексну перевірку результатів навчання здобувачів вищої освіти під час як аудиторної, так і самостійної роботи за кожним модулем. Зміст та критерії оцінювання модульного контролю визначаються робочою програмою з навчальної дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль – підсумкове оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за семестр, що здійснюється в КНЛУ у формі заліку чи усного або письмового іспиту під час сесії.

У КНЛУ запроваджено модульно-рейтингову систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Підсумковий рейтинговий бал обчислюється за 100-бальною шкалою, а підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою (іспит) або “зараховано / не зараховано” (залік) та за шкалою ЄКТС.

Види контролю: усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль, само- та взаємоконтроль. Оцінювання результатів навчання відбувається через виконання тестових завдань, захист проєктів, участь у колоквиумах, написання есе, демонстрацію мультимедійних презентацій, виконання модульних контрольних робіт, індивідуальних дослідницьких завдань, захист звітів педагогічних практик, складання іспитів, заліків.

Атестація здобувачів вищої освіти передбачає встановлення відповідності результатів навчання вимогам освітньої програми. Атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра з педагогіки або методики навчання іноземних мов.

4. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми “Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов” становить 90 кредитів ЄКТС.

100 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених цією освітньою програмою.

5. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання французької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до критичного мислення, генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем; ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ЗК 6. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність з дотриманням принципів академічної доброчесності з метою отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу до постановки цілей, планування, прийняття рішень, аналізу та оцінки результатів дослідницької діяльності (дослідницька компетентність).

ЗК 7. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

А1. Мовно-комунікативна компетентність

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української, французької і другої іноземної мови в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм, прийнятих в соціумах.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про французьку мову та другу іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та забезпечувати формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.

ФК 3. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

А2. Предметно-методична компетентність

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. **ФК 5.** Здатність здійснювати інтегроване навчання; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку учнів з урахуванням індивідуальних особливостей учнів; оцінювати та здійснювати моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

A3. Інформаційно-цифрова компетентність

ФК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності.

ФК 8. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б1. Психологічна компетентність

ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

ФК 10. Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

Б2. Емоційно-етична компетентність

ФК 11. Здатність усвідомлювати власний емоційний стан і керувати ним; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати і поцінювати взаємозалежність людей у глобальному світі, ураховуючи культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства

ФК 12. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно орієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі та залучення до нього батьків на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища

В1. Інклюзивна компетентність

ФК 13. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного учня в освітньому процесі, а також надавати педагогічну підтримку учням з особливими освітніми потребами.

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

ФК 14. Здатність використовувати здоров'язбережувальні технології та організовувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу та формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

В3. Проєктувальна компетентність

ФК 15. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

Г. Управління освітнім процесом

Г1. Прогностична компетентність

ФК 16. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури та планувати його.

Г2. Організаційна компетентність

ФК 17. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів засобами французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; використовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

ФК 18. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури, а також забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Д. Безперервний професійний розвиток

Д1. Дослідницько-інноваційна компетентність

ФК 19. Здатність обґрунтовувати, планувати та здійснювати дослідження, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати й оприлюднювати їх у формі наукових доповідей та публікацій, дотримуючись правил і норм академічної доброчесності; впроваджувати результати досліджень в освітній процес.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності.

Д2. Здатність до навчання впродовж життя

ФК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо).

Д3. Рефлексивна компетентність

ФК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби.

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності.

ПРН 2. Здатність до розуміння систем французької і другої іноземної мови, до застосування цих мов для розв'язання комунікативних завдань в особистісній, публічній, освітній, професійній сферах в умовах міжкультурного спілкування.

ПРН 3. Здатність використовувати мовні засоби, підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з французької і другої іноземної мови в освітньому процесі.

ПРН 4. Здатність характеризувати тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних жанрів і стилів в контексті національної та світової культури, літературних течій і напрямів, оперуючи відповідною термінологією.

ПРН 5. Здатність визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб; застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять; формувати в учнів ключові компетентності, застосовувати технології розвитку критичного мислення.

ПРН 6. Здатність визначати цілі й прогнозувати результати освітнього процесу з формування іншомовної комунікативної компетентності учнів на різних етапах навчання, добирати та моделювати його зміст на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого підходів та аналізувати результати навчання учнів.

ПРН 7. Здатність планувати освітній процес, розробляти уроки французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури і виховні заходи різних типів, зокрема й для проведення в дистанційному або змішаному режимі, застосовувати сучасні та інноваційні технології, визначати методи і прийоми навчання; аналізувати, добирати і розробляти засоби навчання залежно від поставленої освітньої мети, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів.

ПРН 8. Здатність визначати цілі та об'єкти контролю, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання відповідно до специфіки навчальної дисципліни (французької мови, другої іноземної мови, зарубіжної літератури); здійснювати моніторинг результатів навчання.

ПРН 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації і критично її оцінювати, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; послуговуватися відкритими електронними (цифровими) освітніми технологіями для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.

ПРН 10. Здатність застосовувати наявні і розробляти нові електронні освітні ресурси для забезпечення потреб різних форм навчання, зокрема дистанційного та змішаного, з урахуванням реалій сучасних комунікацій, освітніх потреб та індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 11. Здатність планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їхніх здібностей, інтересів, потреб, можливостей і досвіду) та мотивувати учнів до навчально-пізнавальної діяльності; складати (брати участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПРН 12. Здатність використовувати стратегії, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів, а також надавати відповідні рекомендації батькам, іншим вчителям щодо застосування цих стратегій.

ПРН 13. Здатність використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, управляти власними емоціями, конструктивно реагувати на стрес, запобігати конфліктам в освітньому процесі; взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, враховуючи культурні та особистісні відмінності, принципи недискримінації та дотримуючись етики спілкування.

ПРН 14. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; співпрацювати з членами команди психолого-педагогічного супроводу учнів, зокрема з особливими освітніми потребами; взаємодіяти в команді з метою підтримки учнів і адаптувати навчальні матеріали і технології навчання як результат співпраці з залученими фахівцями.

ПРН 15. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища та формувати сприятливу атмосферу у класі, що базується на взаємопідтримці між учнями, батьками та іншими вчителями; добирати або створювати засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного учня; залучати батьків і учнів до створення безпечного освітнього середовища.

ПРН 16. Здатність застосовувати в освітньому процесі правила безпеки життєдіяльності, вести профілактично-просвітницьку роботу для формування в учнів культури здорового та безпечного життя; надавати домедичну допомогу; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ПРН 17. Здатність організовувати освітній процес з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх вікових та інших індивідуальних особливостей з метою забезпечення якості освіти; здійснювати пошук нових сучасних форм організації навчання і використовувати їх у педагогічній діяльності.

ПРН 18. Здатність здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання; застосовувати формувальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі з урахуванням компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходів і аналізувати результати навчання учнів.

ПРН 19. Здатність виявляти проблеми в освітньому процесі, ініціювати дослідження, визначати його цілі, завдання та етапи, добирати відповідні методи дослідження; організовувати, проводити експеримент та інтерпретувати його результати; готувати українською та іноземними мовами звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях.

ПРН 20. Здатність досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів учнів.

ПРН 21. Здатність визначати цілі власного професійного розвитку відповідно до потреб та інтересів; обирати види, форми, програми та суб'єкти підвищення кваліфікації з метою удосконалення фахової майстерності впродовж життя; надавати методичну підтримку іншим вчителям щодо планування та організації освітнього процесу.

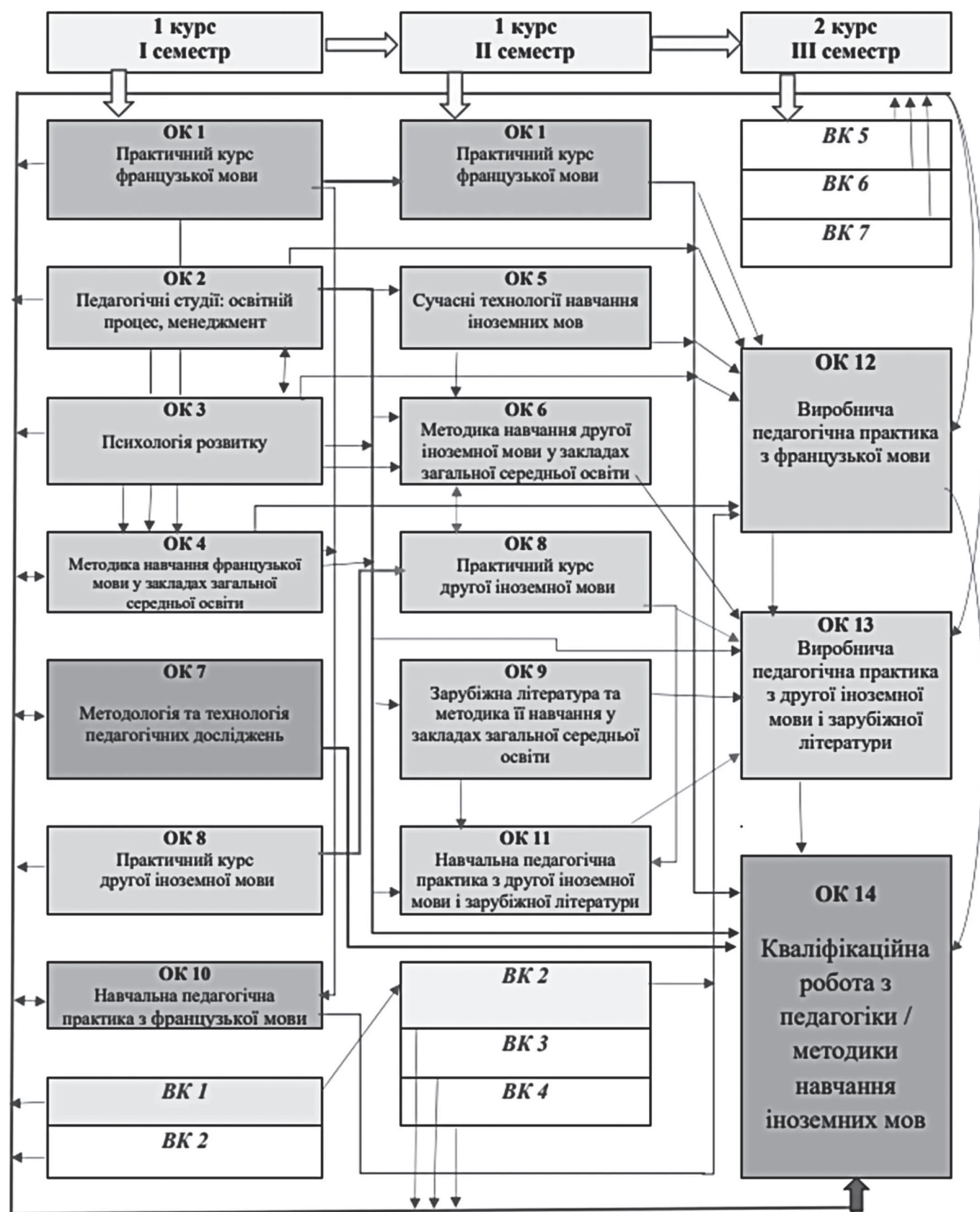
ПРН 22. Здатність відстежувати зміни в системі освіти, враховувати їх у проектуванні власної професійної діяльності; встановлювати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, виявляти сильні та слабкі сторони власної педагогічної діяльності; визначати потребу в розвитку власних компетентностей (з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних потреб учнів тощо).

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота, атестаційний іспит)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми (ОК)			
ОК 1	Практичний курс французької мови	10	I семестр – іспит, II семестр – іспит
ОК 2	Педагогічні студії: освітній процес, менеджмент	3	Залік
ОК 3	Психологія розвитку	3	Залік
ОК 4	Методика навчання французької мови у закладах загальної середньої освіти	3	Іспит
ОК 5	Сучасні технології навчання іноземних мов	3	Іспит
ОК 6	Методика навчання другої іноземної мови у закладах загальної середньої освіти	3	Залік
ОК 7	Методологія та технологія педагогічних досліджень	3	Залік
ОК 8	Практичний курс другої іноземної мови	8	I семестр – іспит, II семестр – іспит
ОК 9	Зарубіжна література та методика її навчання у закладах загальної середньої освіти	3	Залік
ОК 10	Навчальна педагогічна практика з французької мови	3	Залік
ОК 11	Навчальна педагогічна практика з другої іноземної мови і зарубіжної літератури	3	Залік
ОК 12	Виробнича педагогічна практика з французької мови	5	Залік
ОК 13	Виробнича педагогічна практика з другої іноземної мови і зарубіжної літератури	7	Залік
ОК 14	Кваліфікаційна робота з педагогіки / методики навчання іноземних мов	9	Захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		66	
Вибіркові компоненти (ВК) освітньої програми			
ВК 1	Дисципліна за вибором	3	Залік
ВК 2	Дисципліна за вибором	6	Залік
ВК 3	Дисципліна за вибором	3	Залік
ВК 4	Дисципліна за вибором	3	Залік
ВК 5	Дисципліна за вибором	3	Залік
ВК 6	Дисципліна за вибором	3	Залік
ВК 7	Дисципліна за вибором	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		24	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти
Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра з педагогіки / методики навчання іноземних мов.
Вимоги до кваліфікаційної роботи
Кваліфікаційна робота здобувача ступеня вищої освіти “магістр” зі спеціальності 014 Середня освіта – це самостійне індивідуальне наукове дослідження теоретико-експериментального характеру, спрямоване на розв’язання складних дослідницьких завдань в галузі педагогіки або методики навчання іноземних мов. Кваліфікаційна робота є підсумком теоретичної та практичної підготовки магістрів в рамках нормативних та вибірових компонентів освітньої програми. Метою кваліфікаційної роботи є контроль рівня сформованості компетентностей, набутих здобувачем вищої освіти у процесі навчання для виконання професійних обов’язків. У процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє здатність виявляти проблеми в освітньому процесі, ініціювати дослідження, визначати його цілі, завдання та етапи, добирати відповідні методи дослідження; організовувати, проводити експеримент та інтерпретувати його результати; готувати українською та іноземними мовами звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях. Кваліфікаційна робота здобувача обов’язково перевіряється на академічний плагіат за допомогою системи StrikePlagiarism (Plagiat.pl). Рівень оригінальності кваліфікаційної роботи, необхідний для допуску до захисту, має становити не менше 75 %. Кваліфікаційна робота оприлюднюється в репозитарії Київського національного лінгвістичного університету.

Таблиця 1

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Компетентність	ЗНАННЯ	УМІННЯ	КОМУНІКАЦІЯ	АВТОНОМІЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
Інтегральна компетентність (ІК)				
ІК	•	•	•	•
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1.	•	•	•	•
ЗК 2.	•	•	•	•
ЗК 3.	•	•	•	•
ЗК 4.	•	•	•	•
ЗК 5.	•	•	•	•
ЗК 6.	•	•	•	•
ЗК 7.	•	•	•	•
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)				
ФК 1	•	•	•	•
ФК 2	•	•	•	•
ФК 3	•	•	•	•
ФК 4	•	•	•	•
ФК 5	•	•	•	•
ФК 6	•	•	•	•
ФК 7	•	•	•	•
ФК 8	•	•	•	•
ФК 9	•	•	•	
ФК 10	•	•	•	
ФК 11	•	•	•	
ФК 12	•	•	•	
ФК 13	•	•	•	
ФК 14	•	•	•	
ФК 15	•	•		
ФК 16	•	•		
ФК 17	•	•		
ФК 18	•	•	•	•
ФК 19	•	•		•
ФК 20	•	•		•
ФК 21	•	•	•	
ФК 22	•	•		•

Таблиця 2

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
визначених освітньою програмою програмних результатів
навчання (ПРН) і компетентностей

ПРН	Компетентності																													
	Інтегральна (ІК)	Загальні (ЗК)						Спеціальні (фахові) (ФК)																						
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17	ФК 18	ФК 19	ФК 20	ФК 21	ФК 22
ПРН 1	•			•	•		•	•	•																	•	•			
ПРН 2	•				•		•	•	•																					
ПРН 3	•				•		•	•	•																					
ПРН 4	•			•	•		•	•		•																				
ПРН 5	•				•		•		•	•	•	•	•				•							•	•					
ПРН 6	•				•		•		•			•	•	•										•	•					
ПРН 7	•			•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•			•		•	•	•			•			
ПРН 8	•						•		•	•	•		•				•						•	•	•					
ПРН 9	•		•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•											•	•	•	•	
ПРН 10	•				•		•	•	•				•		•	•	•							•						
ПРН 11	•				•			•	•		•		•			•	•		•	•		•	•	•						
ПРН 12	•		•		•		•									•	•												•	
ПРН 13	•	•	•	•												•		•				•								
ПРН 14	•	•	•	•	•												•	•	•				•		•				•	
ПРН 15	•	•	•													•	•	•	•	•	•		•		•				•	
ПРН 16	•		•															•				•								
ПРН 17	•		•		•			•	•	•	•		•			•	•						•		•					
ПРН 18	•											•	•				•									•				
ПРН 19	•			•		•	•	•						•	•												•	•	•	
ПРН 20	•				•	•	•		•	•					•	•	•										•	•	•	
ПРН 21	•	•	•	•	•		•		•	•					•	•							•	•	•			•	•	•
ПРН 22	•	•			•	•	•		•	•					•								•	•	•			•	•	•

МАТРИЦЯ

забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми “Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов”

ПРН	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПРН 1		•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ПРН 2	•							•				•	•	
ПРН 3	•							•				•	•	
ПРН 4	•							•	•				•	
ПРН 5				•		•			•	•	•	•	•	
ПРН 6	•			•		•		•				•	•	
ПРН 7		•	•	•	•	•			•			•	•	
ПРН 8				•		•			•			•	•	
ПРН 9				•		•	•		•	•	•	•	•	•
ПРН 10		•	•	•	•	•			•			•	•	
ПРН 11		•	•	•		•			•			•	•	
ПРН 12		•	•									•	•	
ПРН 13		•	•									•	•	
ПРН 14		•	•									•	•	
ПРН 15		•	•	•		•			•			•	•	
ПРН 16		•	•									•	•	
ПРН 17		•	•	•	•	•			•			•	•	
ПРН 18		•	•	•		•			•			•	•	
ПРН 19							•					•	•	•
ПРН 20		•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•
ПРН 21		•	•	•	•	•			•			•	•	
ПРН 22		•	•	•	•	•			•			•	•	

Висновки і перспективи подальших розвідок. У цій статті розглянуто зміст і структуру освітньої програми за спеціальністю 014 Середня освіта (предметною спеціальністю Мова (німецька / французька / іспанська) та зарубіжна література) для професійної підготовки майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Подальшого дослідження потребують питання організації освітнього процесу, спрямованого на досягнення прогнозованих результатів навчання та формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

ЛІТЕРАТУРА

- Закон України “Про освіту” № 2145-VII (2017).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
 Закон України “Про вищу освіту” № 1556-VII (2024).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
 Закон України про повну загальну середню освіту (2024).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
 Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

Наказ Міністерства освіти і науки України № 776 “Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти” (2018).

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

Професійний стандарт за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)” (Затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 р. № 2736).

<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99>.

Стратегія розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2021–2025 рр.

<https://knlu.edu.ua/strategichniy-plan-rozvytku.html>

Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду і закриття освітніх програм у Київському національному лінгвістичному університеті (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) (2023) (зі змінами, внесеними ухвалою вченої ради Університету від 27 березня 2023 р., протокол № 14).

<https://knlu.edu.ua/polozhennia.html>

Отримано 01.08.2024 р.